

Svaigākie akcenti latviešu bērnu grāmatu ilustrācijā un iekārtojumā

Mākslas vēsturniece, Mg. art Baiba Nurža

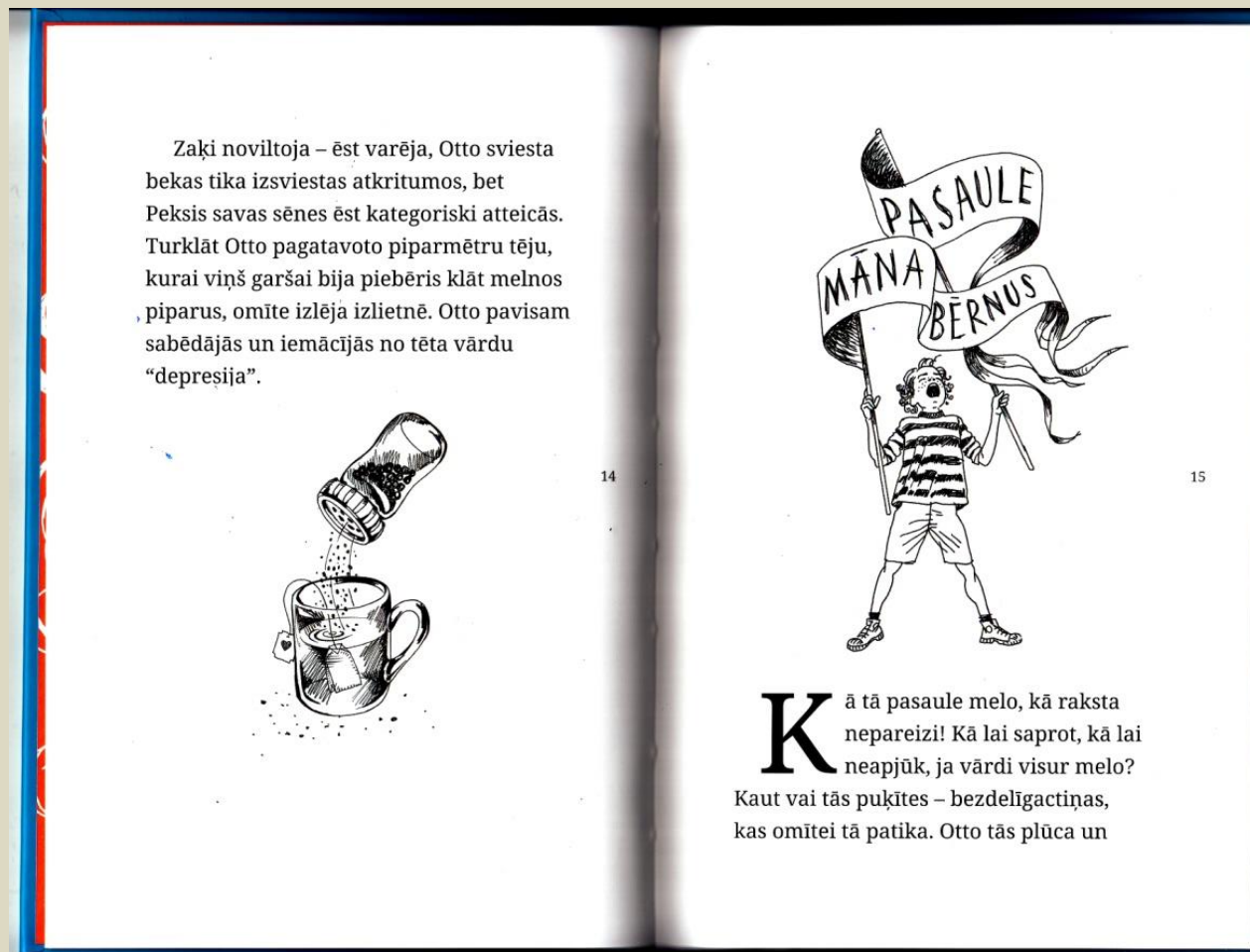
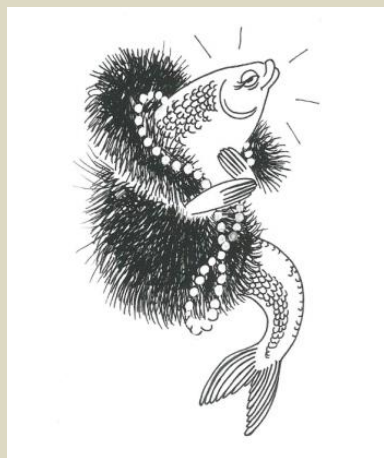
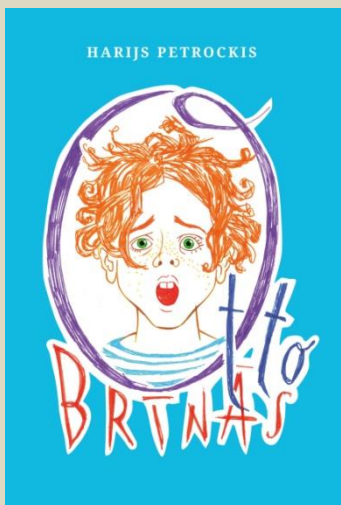
Pavasara konference

“Sāksim ar alfabētu”

Rīga, LNB

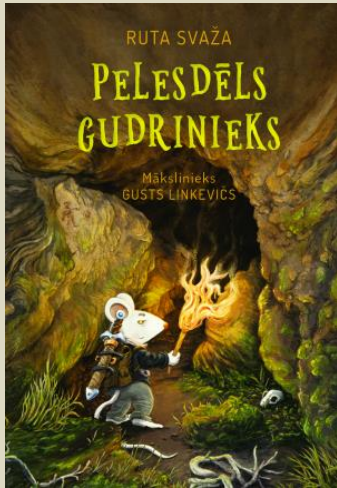
2023. gada 21. aprīlī

Monohromā ilustrācija

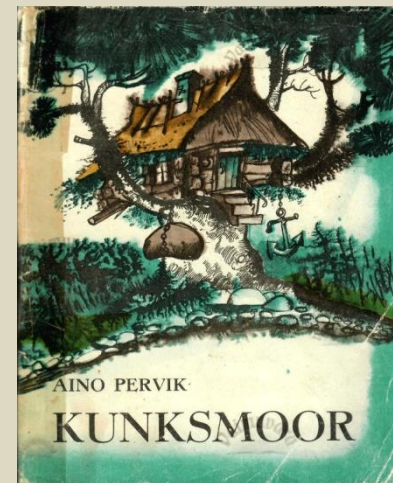
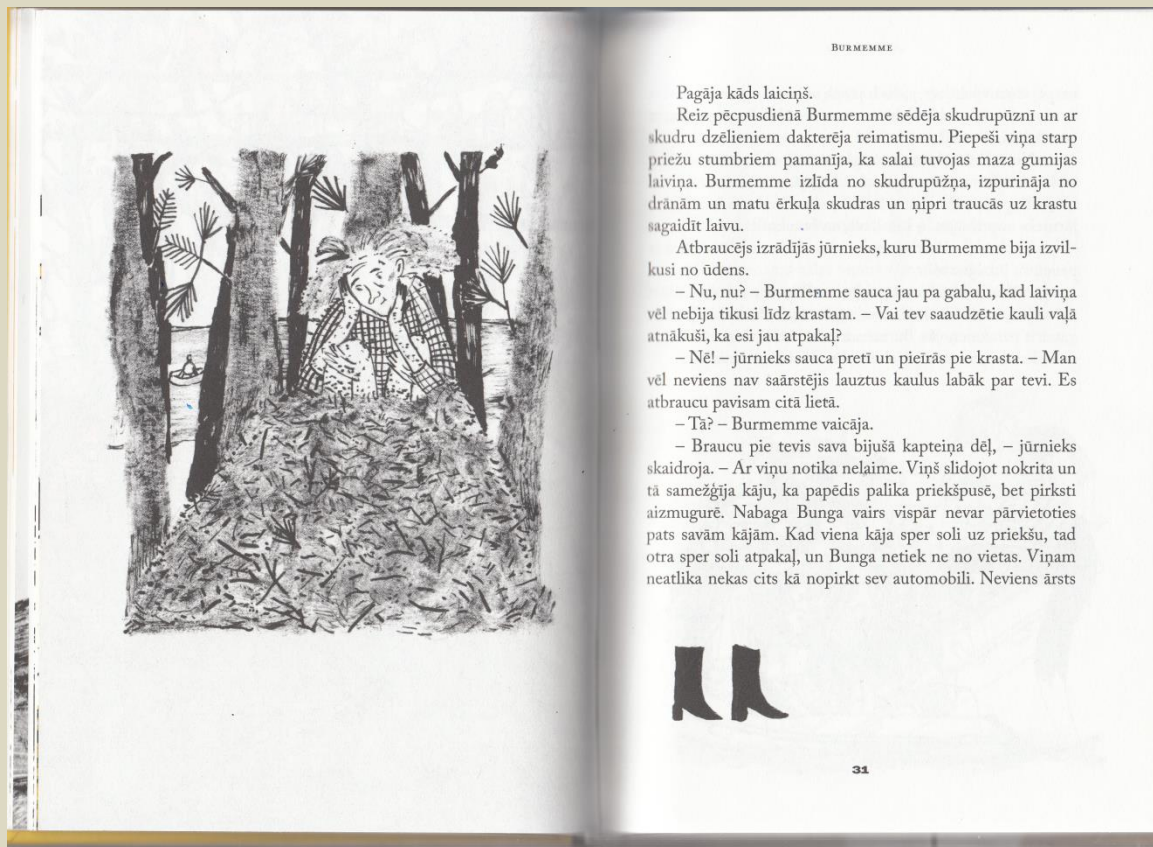
Harijs Petrockis “Otto brīnās”
Il. Baiba Baiba, diz. Anna Aizsilniece
“Aminori”

Monohromā ilustrācija

Ruta Svaža “Pelesdēls Gudrinieks”
Il. Gusts Linkēvičs, diz. Inguna Kļava Švanka
“Zvaigzne ABC”

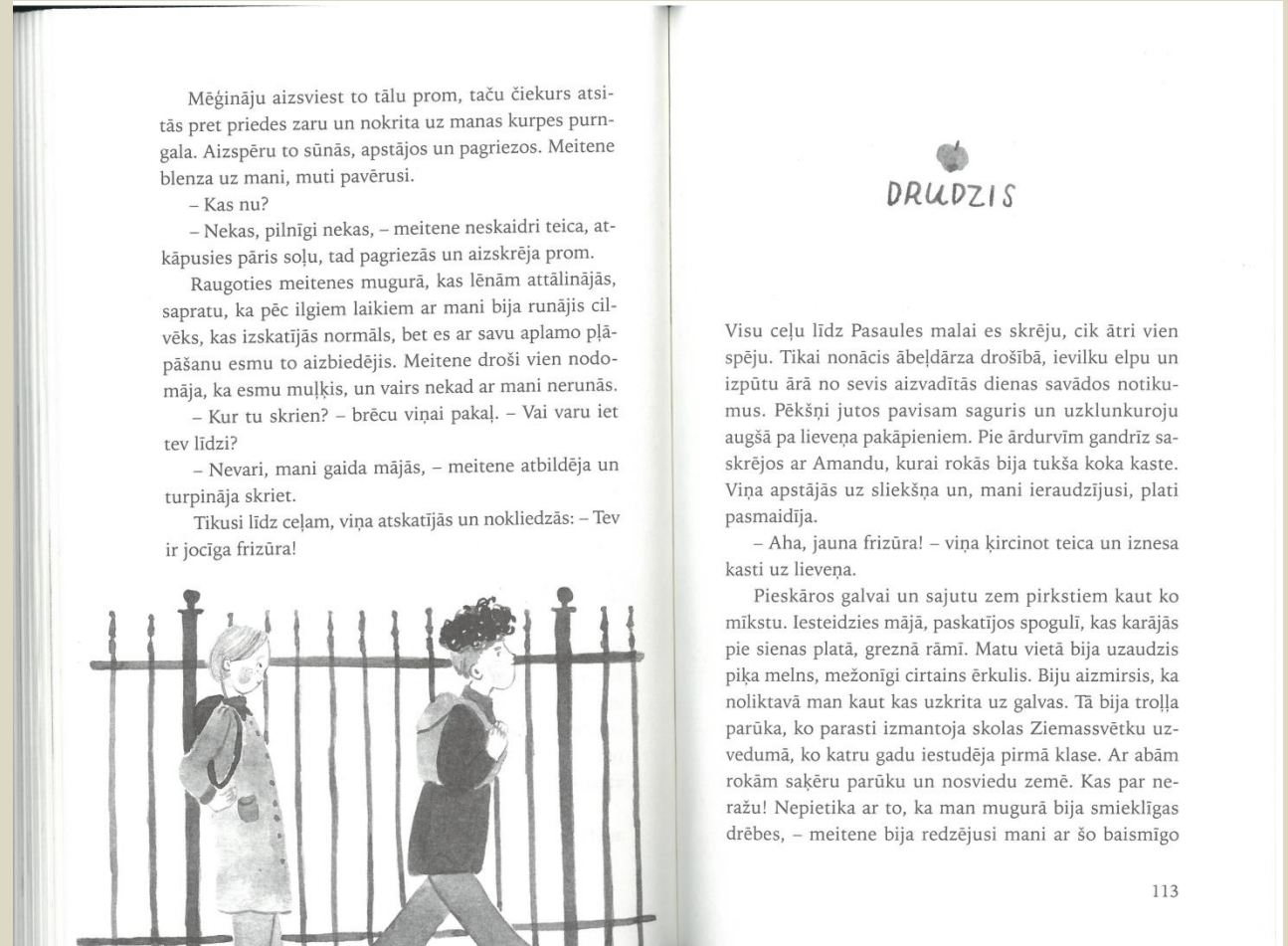
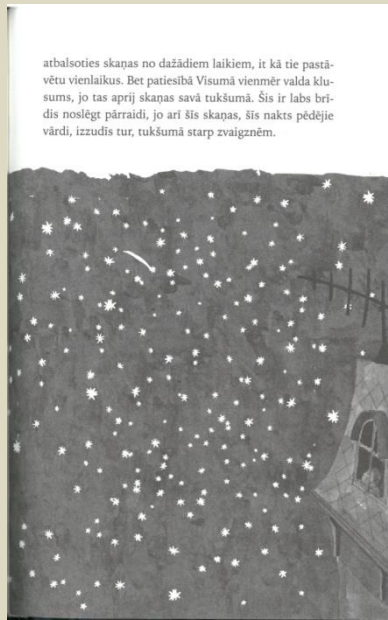
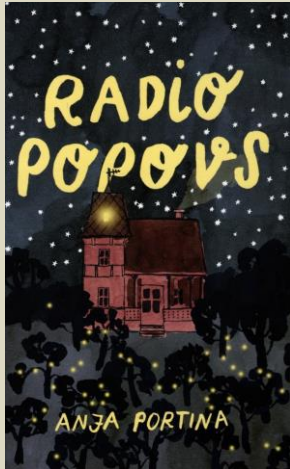
Monohromā ilustrācija

Aino Pervika "Burmemme"
Il. Aleksandra Runde, diz. Artis Briedis
"Liels un mazs"

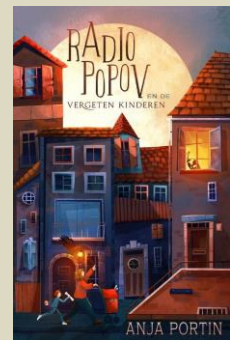
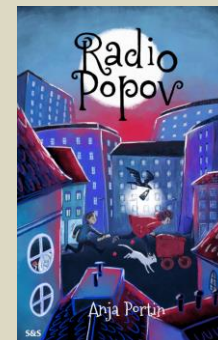
Eesti Raamat, 1973

Monohromā ilustrācija

Anja Portina “Radio Popovs”
Māksl. Aleksandra Runde
“Jāņa Rozes apgāds”

Somija, Nīderlande

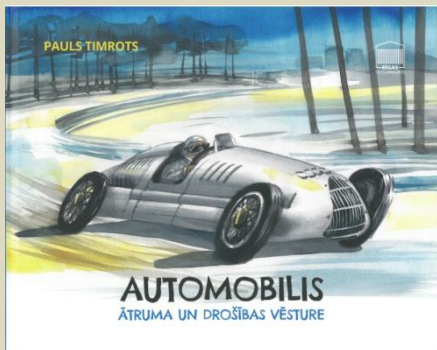

Monohromā ilustrācija izziņu literatūrā

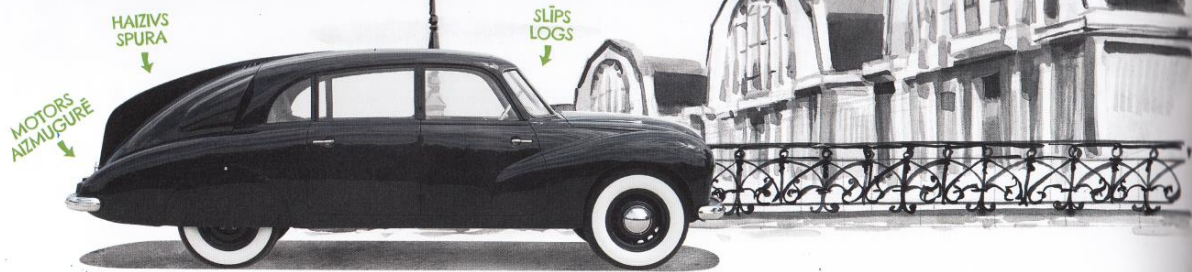
Solvita Denisa-Liepniece "SaZVĒrestības teorija"
Il. Marina Heniņa, vāka māksl. nof. Indulis Martinsons.
"Latvijas Mediji"

Monohromā ilustrācija izziņu literatūrā

TATRA 87

ŠIS IR ĻOTI INTERESANTS AUTO. TAM IR SAKARS GAN AR RĪGAS CENTRĀLTIRGUS PAVILJONIEM, GAN AR LEĢENDĀRO VW BEETLE.

1934. gadā parādījās pasaulē pirmais **pludlīnijas** auto – Čehoslovākijā ražotā *Tatra 77*. Motors tai bija aizmugurē, priekšējie lukturi tika iestrādāti virsbūvē, priekšējais logs novietots ļoti **slīpi**, lai sasniegtu mazāku **vēja pretestību**. Tā kā motors bija **aizmugurē**, salons bija klusāks un tajā bija vairāk vietas kājām, jo nebija nepieciešams **kardāns**. Motors aizmugurē gan radīja arī zināmas problēmas. Lielā ātrumā braucot, auto **zvārojās** un bija nestabils, tāpēc inženieri pievienoja to “haizivs spurpu” uz motora pārsega.

Pludlīnijas formas autobūvē ienāca pavēlu. Aviācijā sen jau saprata, ka ir svarīgi, lai lidmašīna triektos cauri gaisam ar pēc iespējas mazāku pretestību. Pirmajā pasaules karā, būvējot dirižabļus, inženieri novērtēja, cik svarīga ir **pludlīnija**. Kompānijai “**Zepelin**” jau tajā laikā piederēja vēja tunelis,

kurā varēja veikt eksperimentus. Tur strādāja arī ungāru izcelsmes inženieris Pols Džerajs, kurš vēlāk izstrādāja aerodinamikas principus autobūvei. Pirmais, kurš Džeraja idejas lika lietā, bija talantīgais **Tatras** inženieris Hanss **Ledvinka**. Viņi kopā arī radīja šo pasaulē **pirmo** pludlīnijas auto.

KĀDS TATRA 87 SAKARS AR TIRGUS PAVILJONIEM?

Lūk, paviljonus būvēja, izmantojot konstrukcijas no Pirmā pasaules kara dirižabļu **angāriem**. Varat paši iztēloties, cik dirižabļi bija milzīgi, ja tiem vajadzēja tik grandiozas garāžas. Kad būsiet **Rīgas centrāltirgū**, iztēlojieties, kā šajās ēkās “peldēja” iekšā **dirižabļi!**

16t

Pauls Timrots “Automobilis”
Māksl. Ilze Vītoliņa, graf. diz. aut. Andris Rozentāls
CSDD Rīgas Motormuzejs / “DUE”

Krāsainā ilustrācija

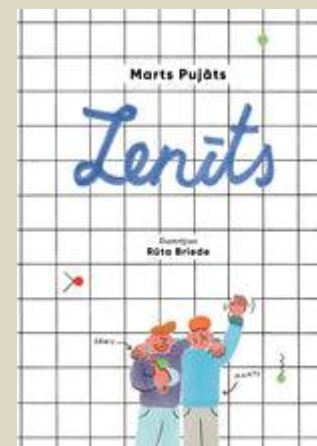
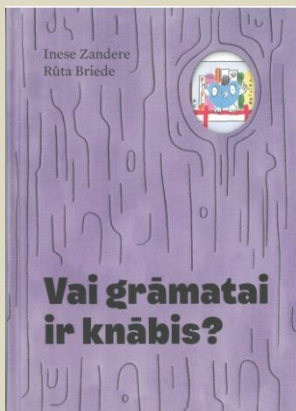

“Inese domā,
ka mājas no gaisa
taisni uz papīra
krīt”

Gunta Šnipke “Ineses māja”
Il. Anna Vaivare, diz. Artis Briedis
“Liels un mazs”

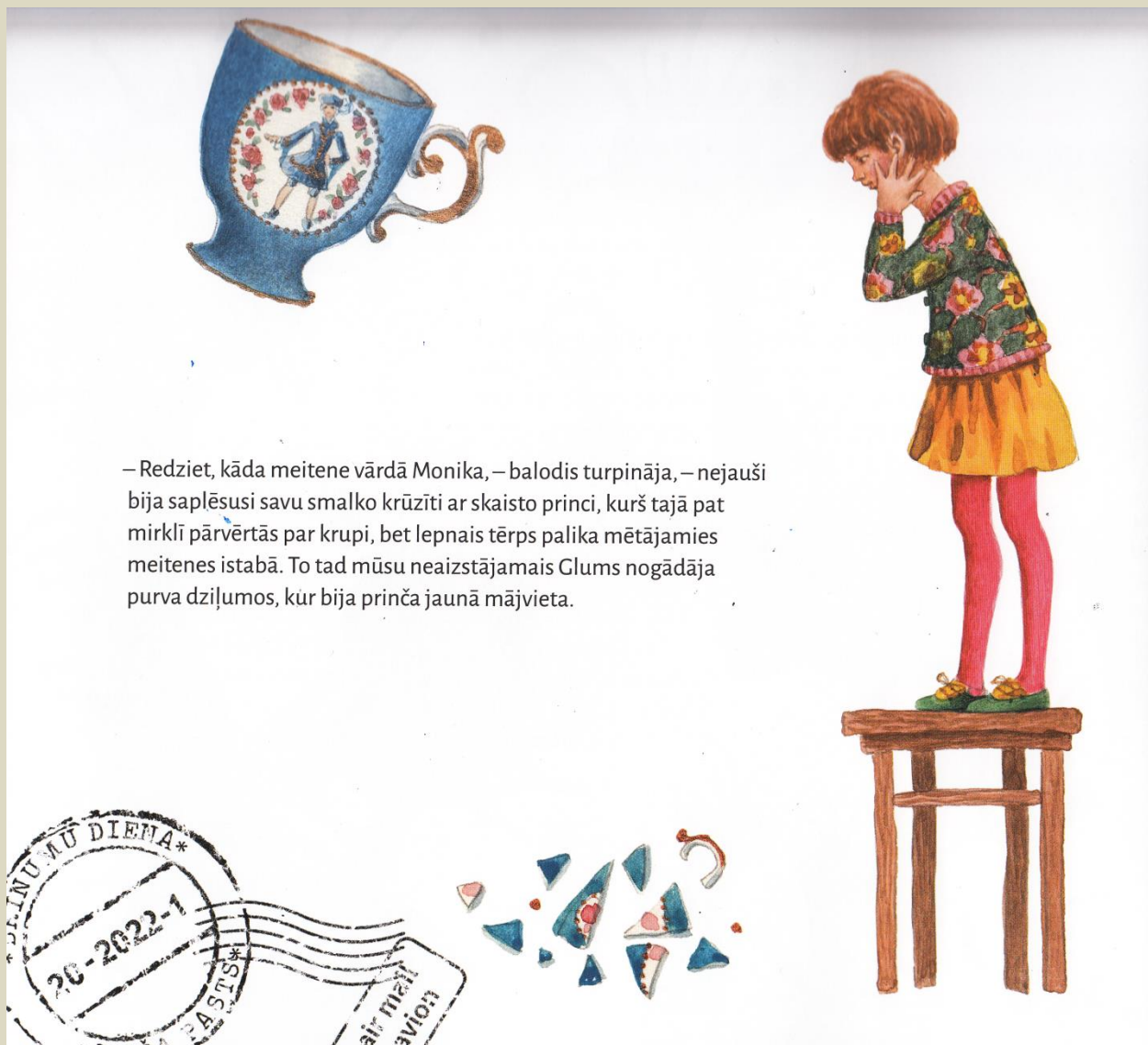
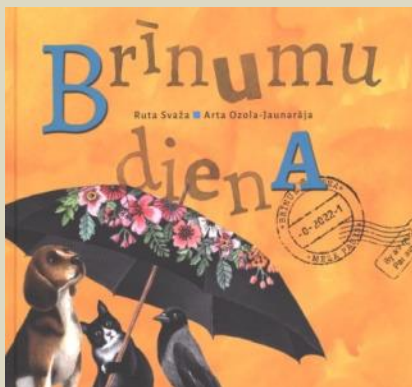
Krāsainā ilustrācija

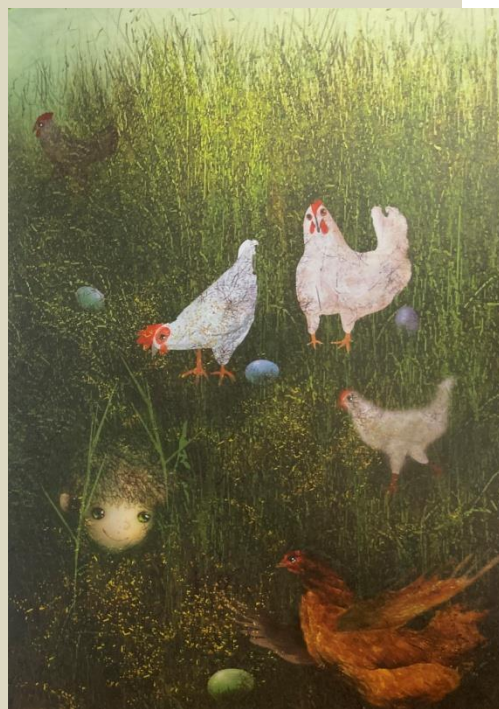
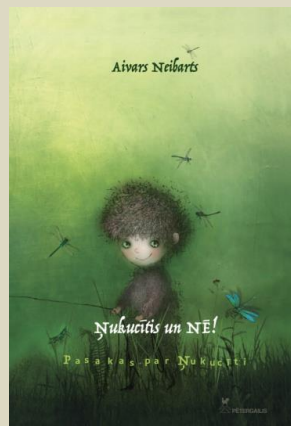
Inese Zandere “Vai grāmatai ir knābis?”
Il. Rūta Briede, diz. Artis Briedis
Nodibinājums "Gaismas pils atbalstam”

Marts Pujāts “Zenīts”
Il. Rūta Briede, diz. Artis Briedis
“Liels un mazs”

Krāsainā ilustrācija

Tonālā krāsu ilustrācija

Nukucītis un NĒ!

Pagalnā Nukucītis draiskuļojās pa ūdens peļķēm. Viņš peļķēs lēca iekšup ar tik brašu sparū, ka ūdens peļķes žiperīgi uzšvirkstēja debesis. Un kļuva par melniem lietus mākoņiem. Un mana mājokļa pagalmā gandrīz vienmēr lija lietus. Jo Nukucītim nemūžam neapnika lēkāt pa ūdens peļķēm. Gribēdams kādu britiņu pasauļoties, lūdzu, lai viņš druscīņ pārtrauc savu darbošanos.

Nukucītis ikreiz spalgi kā svilpe nosvilpa: „Nē!”

Pa piemirkušo pagalmu es gandrīz vienmēr gāju smagos gumijās zābakos, lietusemēli mugurā, un rokā man kā melna puķe ziedēja lietussargs. Tā savikšijies es būtu nodzīvojis augu vasaru. Jo nesapratu, kāpēc Nukucītis vienmēr svilp, svilp savu: „Nē!” Reiz bēdu izsūdzēju saulespuķei. Kura diendienā rotaļājās kajmindārzā. Saulespuķe tūdalīn man saulainā bālstiņā bilda: „Ai, tas taču tik vienkārši! Nukucītis vai nu aizmirsis, vai arī vēl nav iemācījies mazo vārdiņu „Jā!”

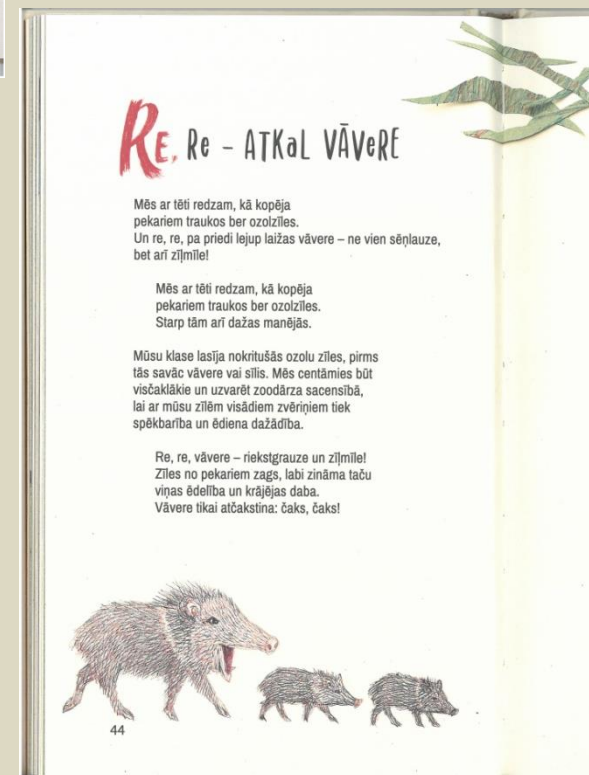
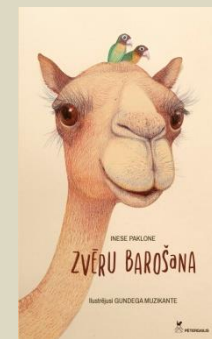
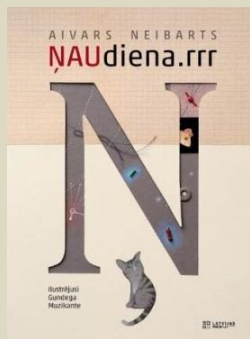

Aivars Neibarts "Nukucītis un Nē!"

Il. Gita Treice

"Pētergailis"

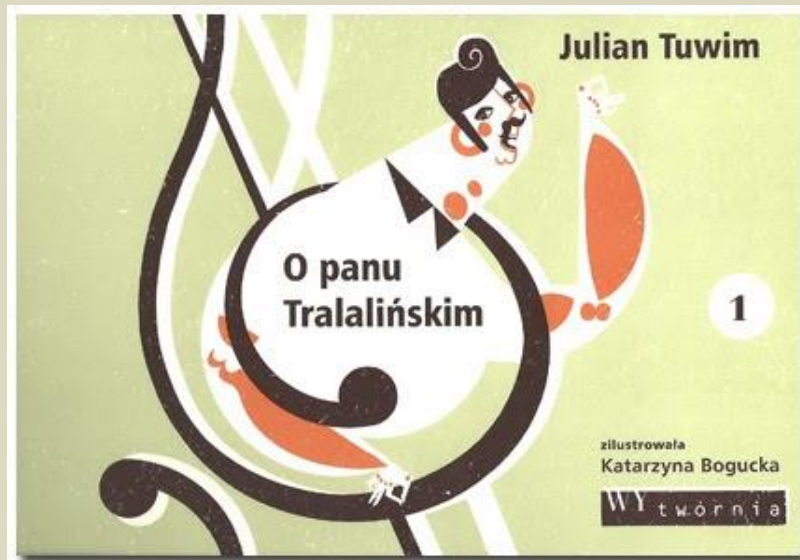
Tonālā krāsu ilustrācija

Aivars Neibarts “NAUdiena.rrr!”
Māksl. Gundega Muzikante, maket. Indulis Martinsons
“Latvijas Mediji”

Inese Paklone “Zvēru barošana”
Il. Gundega Muzikante
“Pētergailis”

Grāmatu tēlu metamorfozes

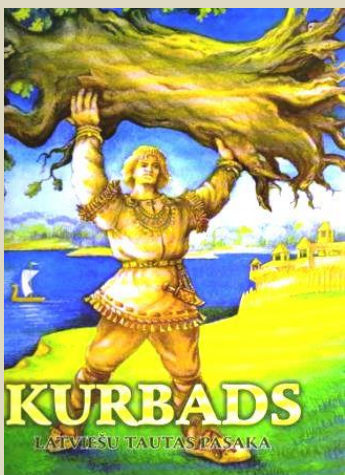

Julians Tuvims “Pans Trallalnieks”
II. Ernests Kļaviņš
“Liels un mazs”

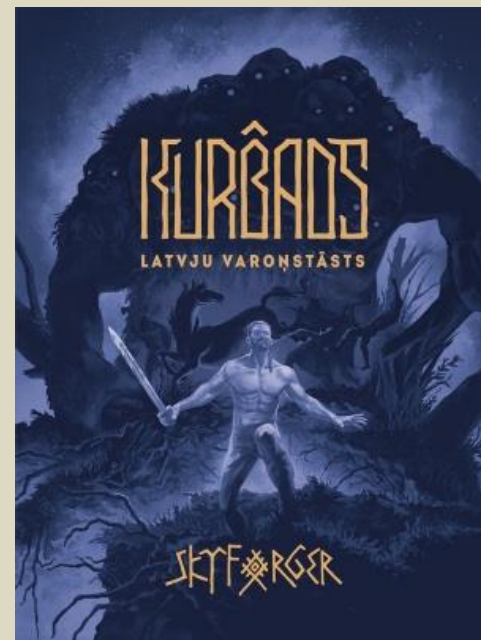
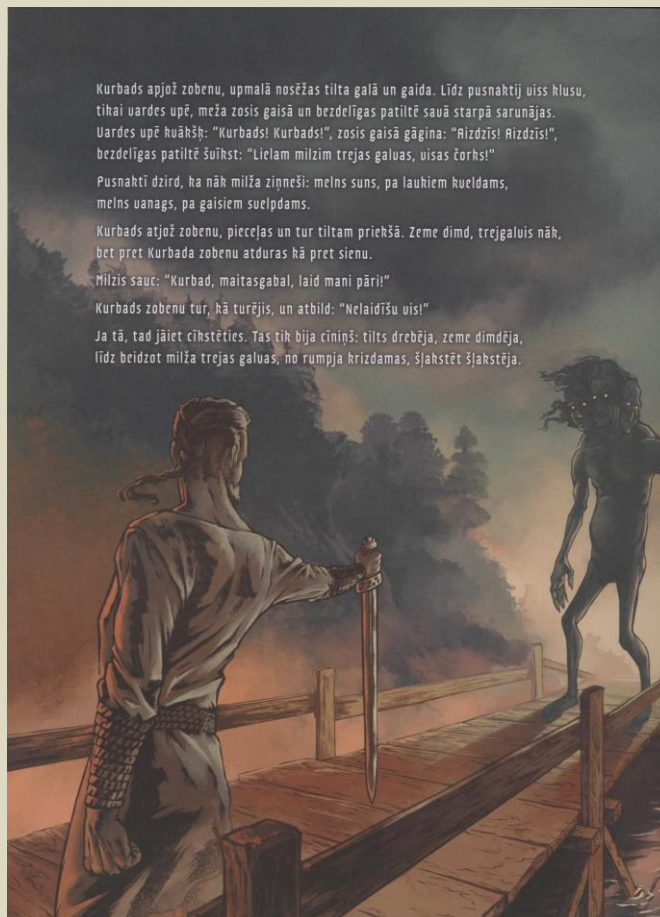
Grāmatu tēlu metamorfozes

Māksl. Rihards Zariņš, 1908–1911

Māksl. Pāvils Šēnhofs, 2003

“Kurbads. Latvju varonstāsts”
II. Sindija Anča un Marika, diz. Sindija Anča
“Zvaigzne ABC”

Ceturtnā nodalā.
Ugunīgākie
saulgrieži Raina
ielas vēsturē

Raina ielā viss bija kā parasti, kad pēkšņi
uz ielas parādījās divas sveikas kundzes.

TĒTIS IZLASA
VĒL VIENU STĀSTU.

PAR VARAVĪKSMI, KAŠ
PAZAUDĒJA KĀJAS.

TĀD VĒL VIENU...

PAR MŪZEJA BĒDZĒRANTI,
KAI JADRAUDZĒJĀS AR SPĒKU.

UN VĒL VIENU...

PAR IEDOMĪĢO VIENRĀDZI,
KAŠ NOLAUZA RAGU.

UN VĒL VIENU...

PAR PUUKU, KURŠ PĀRĀ
RUMĀTĀR KĀ KĀRĒM.

Maijpuķītēs

Maijpuķītes maijā
kukainīti aijā.

Kukainīša miedziņš
trauslis ir kā dziedziņš.

Maijpuķītes maijā
kukainīti aijā.

Maijpuķīšu norā
visi sačūkstas.

Maijpuķītes maijā
kukainīti aijā.

Kukainīša miedziņš
nav tik garš kā dziedziņš.

Soliņš grībeja Cirsliša sacīto izlabot. Pateikt, ka viņš,
pirmkārt, ir Soliņš nevis Jumtiņš. Bet Cirslišs bija pārāk
aizņemts ar barankas graušānu. Pa to laiku arī lietūs
pamazām bija apņemis. Izbāzīs no soliņa apakšas degungalu,
Cirslišs noteica: – Varu iet uz mājām! Paldies tev par
patvērumu, Jumtiņ!

– Vai sīni, kāpēc ar ēdīnu nepaspēja? – Kuku iesaka stāstīt.
– Reti senos laikos dārzos kāds cāla rōkis. Viņš katru gadu audzēja
kartupeļus savā dārzņā pie mājas. Kad kartupeļi bija izauguši, viņš
tos izraka un sašņirpja – mažos stādīšanai, bet lielos pārdošanai.
Viņa kartupeļi bija neparasti lieli un garšīgi. Neviens cits kartupeļu
audzētājs nevarēja sacenšties ar viņu.
– Vēl gardāki par mūsu kartupeļiem? – jautāja Tuta.
– Jā, pat vēl gardāki par mūsu kartupeļiem, – Kuku atbildēja.
– Kādu dienu viens no pircējiem ieradās pēc kartupeļiem. Viņš
rupīgi apskatīja un tad jautāja rōkim: “Kā tev izdodas tos izaudzēt
tāk garšīgus?” Uz to rōkis atbildēja: “Kartupeļiem patīk, ja par tiem
rupējās. Ja tos stāda, rutina, novie, sašņirp, iteņ un arī apēd kārtīgi
– bez spēlēšanās un bez melkošanas. Tad tie vienmēr būs gardi.
Bet, ja pret tiem ieturas nevērtīgi, tie kļūs negaršīgi.” Kopš tiem lai-
kiem tā tas arī ir, – beidza stāstīt Kuku un apklusā, lai apēstu savus
pedzējos divus kartupeļiņus.

Emmai apmīc visiem skaidrot. Jāsāk
ītaču bēdžot spēle. Vīna panem rōkis zvanu,
ko Emmaš lētis parasti sien pie ārdurvim
Ziemassvētkos.
– Dzīrn, dzīrn, dzīrn... – zvans ieskan-
dina spēles sākumu. – Klausieties – pirmās
jautājums. – Emma dziļi ievēl elpu.
– Kas ir lielākāais bērnu ziemas našķis?
– Zēvs dzīni, ka paspējais Kofuliss Linds
saka “Jēpsulu sīklas” Retz, ka Linds purnā
galvu. Tad pēkšņi viņa palicās:
– Zīnu, zīnu! Karstā šokolāde!
Tagad galvu purnā Emma. Tātad nav pe-
retzi. Klāris ar est Durekli vēl sačūkstas. Laikam
nevar tasmolāt.

AM TAS PUSI NO MUMS NOSITA, BET
TĀM DZĪVAJĒM NEVIENS NEDABŪJA
JĒŠT.
KS:
AD JĀIET CITUR LAIMI MEKLĒT.

MĪKLA
BALSS SĪKA SĪCINA,
DEGUNS GARŠ:
KAS MANI NOSIT,
LEJ SAVAS ASINIS.

I SKATĀS,
I KLAUSĀS,
RI KLAPE,
TS SVILPO.

Pateicos par uzmanību!